

De Struikrover

Dit artikel beschrijft kort de ontwikkeling van een nieuw instrument om alle Nederlandse marters te inventariseren en te monitoren: de Struikrover.

Edo van Uchelen en Matthijs Smaal

Detecteren van hermelijn en andere marterachtigen is een uitdaging. Foto Edo van Uchelen

Vanuit de behoefte een universele methode te vinden heeft Matthijs Smaal, als fanatiek vrijwilliger, jarenlang allerlei constructies en materialen in het veld getest, met wisselend resultaat. Uitgangspunt was de bestaande methodiek waarmee uitgebreide testen zijn gedaan.

Sporen gaven onvoldoende houvast. Voor een betrouwbare inventarisatie bleek een wildcamera noodzakelijk. Een losse wildcamera valt echter op in de natuur, wordt nat, vies en kan gemakkelijk door reeën, dassen of honden omvergelopen worden. Condensvorming en het aanvriezen van water op de lens zorgen voor onscherpe foto's. Het was duidelijk dat de wildcamera in een veilige, overdekte constructie gemonteerd moest worden.

Een buis lag het meest voor de hand, omdat marters nieuwsgierig zijn en (nieuwe) holtes in hun biotoop altijd komen inspecteren. In de praktijk gaan marters echter niet zomaar een buis in, onderzoek met de marterbox (Mostela) blijkt pas te werken na 45 dagen, eerder gaan kleine marters deze box niet in

(Westra, 2017). Uit praktijktesten bij de marterhut in Vledder bleek dat steenmarters niet zomaar een buis binnengaan. Ten slotte, dassen en otters zijn te groot om in een buis te kruipen.

Het probleem van het niet (snel) willen of kunnen binnengaan van marters in een buis was eenvoudig op te lossen door het lokmiddel niet in de buis, maar juist aan het uiteinde van de buis te plaatsen en deze schuin af te zetten. Vanaf het begin stond vast dat we met blikjes sardientjes als lokmiddel zouden werken: goedkoop en overal verkrijgbaar. De geur blijft lang hangen en alle soorten komen eropaf.

Als materiaal lag in eerste instantie hout voor de hand. Hout is echter zwaar en niet duurzaam, want het wordt aangetast door micro-organismen en schimmels. Het is ook minder stevig dan kunststof, want je moet spijkers of schroeven gebruiken. Een groot nadeel van hout is ook dat je uitkomt op een min of meer vierkante constructie, die opvalt in de natuur. Na testen kwamen we uit op pvc, waarin we een venster monteerden

om licht door te laten. De wildcamera gaat in de donkere buis anders automatisch flitsen en levert dan overbelichte opnames. Om de flitsintensiteit 's nachts terug te brengen (voorkomen van overbelichting) is de flitser standaard afgeschermd met een groen venstertje. Wildcamera's zijn fabrieksmatig ingesteld op een werkafstand van minimaal 1,5 meter. In een buis met een diameter op 30 cm zijn alle opnames onscherp. Dit hebben we opgelost door een -2 brillenglaasje voor de lens te klemmen.

We hebben het instrument de naam 'Struikrover' gegeven, een knipoog naar het heimelijke karakter van onze marters, die altijd vanuit dekking opereren.

Edo van Uchelen en Matthijs Smaal zijn actief binnen de Stichting Struikrover.

De Struikrover in het veld geplaatst. Foto Edo van Uchelen

Wezel voor de Struikrover. Foto Edo van Uchelen